

มาตรการผ่อนปรน เพื่อการเตรียมพร้อมเปิดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ระยะเตรียมการก่อนเปิดกิจการ

๑. เป้าหมาย : เจ้าของ/ผู้บริหาร

๑.๑ สถานที่ อุปกรณ์

๑. ทำความสะอาด

- มีกิจกรรม Big cleaning อาคารสถานที่ เช่น
- ห้องเรียน ห้องนอน ห้องอาหาร ห้องเด็กเล่น ห้องสุขา ของเล่น ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น
- เครื่องปรับอากาศ เครื่องกรองอากาศ เป็นต้น
- ยานพาหนะ
- อุปกรณ์ของใช้
- สื่อการสอน
- ฯลฯ

๒. เตรียมแผนการระบายอากาศ เช่น เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ ทำความสะอาดเตรียมพร้อม ระบบระบายอากาศ

๓. เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ล้างมือ เน้นการล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ (หากจำเป็น)

๔. เตรียมสถานที่ทำกิจกรรมเด็ก โดยเน้นหลักการเว้นระยะห่างและเน้นเรื่องความปลอดภัย (ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ) เช่น ทำเครื่องหมาย ที่พื้นสำหรับการยืนเข้าแถว เป็นต้น

๕. ทำความสะอาดอุปกรณ์ บริเวณจุดสัมผัสของสนามเด็กเล่นทั้งภายนอกและภายในอาคาร สถานที่ทำกิจกรรมของเด็กและครู และให้มีการเว้นระยะห่าง ๑-๒ เมตร

๖. กรณีพบผู้สงสัยติดเชื้อโรคโควิด 19 ให้ผู้บริหาร แจ้งหน่วยงานทางการแพทย์ในพื้นที่ทันทีเพื่อรับทราบคำแนะนำในการดำเนินการต่อไป

๗. ตรวจสอบสภาพเจ้าหน้าที่ ประจำปี (ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ)

๘. เตรียมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สำหรับบุคลากรและและเด็ก

๑.๒ การประชาสัมพันธ์

๑. ความรู้ การป้องกันการแพร่ระบาดโรคโควิด 19 และความเสี่ยงในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒. การเฝ้าระวังเด็กที่มีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง (ตามประกาศพระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ) และอยู่ในช่วงกักกัน ให้หยุดเรียน

๓. จัดให้มีช่องทางในการติดต่อแก่ผู้ปกครอง ในการเตรียมตัวก่อนนำบุตรหลานเข้าสถานเด็กปฐมวัย และระหว่างอยู่ในสถานเด็กปฐมวัย เช่น โทรศัพท์, Social media, Line Group, Facebook, Email และควรติดตามข่าวสารสถานการณ์การระบาดจาก “เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข” หรือช่องทางอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ การดูแลส่วนบุคคล

๑. หลีกเลี่ยงไปในสถานที่แออัดหรือที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
๒. เตรียม หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า รวมถึงศึกษาเรื่องการทำความสะอาดของใช้ส่วนบุคคล

๒. เป้าหมาย : ครูที่เลี้ยง

๒.๑ สถานที่ อุปกรณ์

๑. อบรมความรู้ เรื่องการป้องกัน การแพร่กระจายโรคโควิด 19
๒. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายโรคโควิด 19 ให้แก่ผู้ปกครองและเด็ก เช่น คำแนะนำในการปฏิบัติตัว สอนวิธีการล้างมือที่ถูกต้อง การใส่หน้ากากป้องกัน เป็นต้น
๓. เตรียมอุปกรณ์การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้เพียงพอต่อเด็ก คนละ ๑ ชุด
๔. เตรียมกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยยึดหลัก “การเว้นระยะห่าง ๑-๒ เมตร”

๒.๒ การประชาสัมพันธ์

- จัดทำทะเบียน รับเด็ก

๒.๓ การดูแลส่วนบุคคล

๑. หลีกเลี่ยงไปในสถานที่แออัดหรือที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
๒. ก่อนการปฏิบัติงานควรเปลี่ยนเสื้อผ้า ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ ใส่หน้ากากผ้าหรือ หน้ากากอนามัยขณะปฏิบัติงาน รวมถึงศึกษาเรื่องการทำความสะอาดของใช้ส่วนบุคคล

๓. เป้าหมาย : ผู้ปกครอง/นักเรียน

๓.๑ สถานที่ อุปกรณ์

- หลีกเลี่ยงการพาบุตรหลานและบุคคลในครอบครัวไปในสถานที่แออัดหรือที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก

๓.๒ การดูแลส่วนบุคคล

๑. ศึกษาความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวสำหรับการป้องกันโรคโควิด 19 จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
๒. เตรียมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัย สำหรับตนเองและบุตรหลาน
๓. ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัว ล้างมืออย่างถูกวิธีด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์

ระยะเปิดดำเนินการ เน้นมาตรการหลัก คือ “เว้นระยะห่าง ล้างมือ ใส่หน้ากาก”

มาตรการมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การคัดกรองครู/พี่เลี้ยง

- วัดไข้ อาการน้ำมูก ไอ เสมหะ และซักประวัติเสี่ยง ได้แก่ ไปพื้นที่เสี่ยง (ตามประกาศพระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ) หรือใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ

หมายเหตุ : ใช้เครื่องมือวัดไข้แบบดิจิตอล (เพื่อความปลอดภัย)

๒. การคัดกรองผู้ปกครองและเด็ก

- วัดไข้ อาการน้ำมูก ไอ เสมหะ ตรวจช่องปาก และซักประวัติเสี่ยง ได้แก่ ไปพื้นที่เสี่ยง (ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข) หรือใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ

หมายเหตุ : ใช้เครื่องมือวัดไข้แบบดิจิตอลตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๔.๒ (เพื่อความปลอดภัย)

๓. การรับ-ส่งเด็กประจำวัน บริเวณสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๑ กำหนดช่องทางการการเข้า - ออกโรงเรียน ให้เป็นการเดินทางเดียว (One way)

๓.๒ กำหนดการรับส่งครั้งละ ๑ ครอบครัว โดยยืนรอกห่างกัน ๒ เมตร

๓.๓ จำกัดเขตอนุญาตให้ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก เข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพียงเล็กน้อย

๔. หน้ากากอนามัย

๔.๑ เด็กที่อายุ ๒ ปีขึ้นไป ควรฝึกการใส่ การถอด และการเก็บหน้ากากผ้าที่อย่างถูกสุขลักษณะ

หมายเหตุ :

- ควรเปลี่ยนหน้ากากทุกครั้งที่หน้ากากชื้น ใช้ประมาณวันละ ๓-๔ ผืน

- ไม่ใส่ขณะนอนหลับ

๕. ล้างมือ(ครู/พี่เลี้ยงเด็ก/เด็ก)

๕.๑ จัดช่วงเวลาให้ทุกคนล้างมือทุก ๑-๒ ชั่วโมง

๕.๒ เน้นการล้างด้วยน้ำและสบู่

หมายเหตุ : ไม่แนะนำให้เด็กใช้เจลแอลกอฮอล์

๖. การจัดอัตราส่วนครู/พี่เลี้ยงต่อเด็ก (Small Group)

จัดให้มีจำนวนเด็กต่อครู น้อยที่สุด (Small Group) ในการดูแลเด็กตลอดทั้งวัน หรืออย่างน้อยให้ได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ในการจัดกิจกรรม กลุ่มละ ไม่เกิน ๖ คน และให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างกลุ่ม

หมายเหตุ : มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๒.๔

๗. การจัดกิจกรรมทุกประเภท เช่น การเคารพธงชาติ การรับประทานอาหาร การนอน การอาบน้ำ การล้างมือ การแปรงฟัน การเล่นเกม กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ เป็นต้น

๗.๑. ยึดหลัก เว้นระยะห่างอย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร ควรมีพื้นที่อย่างน้อย ๒ ตารางเมตรต่อเด็ก ๑ คน

๗.๒. จัดพื้นที่เฉพาะการเรียนรู้กับเด็กเป็นรายบุคคลที่เน้นการเว้นระยะห่าง เช่น การเรียนบนสื่อ การใช้เส้นสัญลักษณ์แสดงขอบเขต กั้นเขต

๗.๓. เน้นกิจกรรมที่ให้เด็กทำบนพื้นที่ของตนเอง จัดพื้นที่เฉพาะการเรียนรู้กับเด็กเป็นรายบุคคล ที่เน้นการเว้นระยะห่าง เช่น การเรียนบนสื่อ การใช้เส้นสัญลักษณ์แสดงขอบเขต กั้นเขต

๗.๔. จัดตารางเวลาที่มีการสลับเวลาการเรียนรู้ที่ลดจำนวนเด็กในพื้นที่ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในแต่ละวัน และการจัดตารางเวลาในการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมกับจำนวนเด็ก

๗.๕. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการเรียนรู้ในระยะไกล เช่น Big Book การใช้สื่อขนาดใหญ่ในการมองเห็น ระยะไกล การใช้จอขยายภาพ และมีการใช้สื่อรายบุคคลกับเด็กแต่ละคนแต่ละวันโดยมีการทำความสะอาดทุกวัน

๗.๖. ใช้วิธีการจัดกิจกรรม เพลง เกม นิทาน สื่อ ที่เน้นการเว้นระยะห่าง และการเข้าใจสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เกมการเล่นในระยะห่าง เช่น การโยนห่วง การเล่นส่องกระจก การสื่อสาร ระยะไกลโดยใช้แก้วโทรศัพท์กระดาษ

๗.๗. ดูแลให้เด็กรับประทานอาหารตามหลักโภชนาการที่ปรุงสุกใหม่และสะอาด ขณะรับประทานอาหาร ให้เว้นระยะห่างอย่างน้อย ๑-๒ เมตร หรือมีฉากกั้นระหว่างบุคคล

๗.๘. อุปกรณ์ของใช้รายบุคคลทุกประเภท เช่น การรับประทานอาหารรายบุคคล แปรงและยาสีฟัน แก้ว น้ำ เป็นต้น

หมายเหตุ ทั้งนี้ ยาสีฟันควรแยกเป็นของใช้ส่วนบุคคล ในกรณีที่ใช้เป็นของส่วนรวม ให้ครูบิบยาสีฟันป้าย ที่ปากแก้วที่ล้างสะอาด หรือ แก้วกระดาษ แล้วให้เด็กใช้แปรงสีฟันปาดไปใช้ หรือบิบใส่ถาดเป็นจุดๆ ตามขนาด ตามปริมาณที่กำหนด เพื่อจะไม่ให้แปรงสีฟันของเด็กแต่ละคนสัมผัสปากตลอดยาสีฟัน

๘. กิจกรรมที่ควรจัด

๘.๑ การเข้าแถวต่อกันแบบประชิด

๘.๒ กิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มทุกประเภท เช่น การแข่งกีฬา กิจกรรมตามวันสำคัญ (วันเด็ก กีฬาสี ฯลฯ) การทัศนศึกษาออกสถานที่ เป็นต้น

๙. การทำความสะอาด

๙.๑ ทำความสะอาดสถานที่ อุปกรณ์ทุกชนิด ทุกวัน

๙.๒ Big cleaning day ทุกสัปดาห์

หมายเหตุ : มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๓

๑๐. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกประเภท

- ควรมีจำนวนเพียงพอให้เด็กทุกคน

๑๑. อุปกรณ์ของใช้ของเด็กที่ทำจากผ้า ควรทำความสะอาดทุกวัน

- ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าเช็ดตัว หน้ากากผ้า ผ้ากันเปื้อน เป็นต้น

หมายเหตุ : มีสลับสับเปลี่ยนทุกวันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๔.๖

๑๒. การทำความสะอาดร่างกาย(อาบน้ำ)

๑๒.๑ หลังการออกนอกบ้าน ทุกครั้ง ควรอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายเสมอ

๑๒.๒ เว้นระยะห่างจากผู้สูงอายุและผู้มีโรคประจำตัว

หมายเหตุ : เพื่อลดโอกาสเผยแพร่เชื้อโรคแก่ผู้อื่นในครอบครัว

๑๓. ตรวจร่างกายประจำปี (ครู/พี่เลี้ยงเด็ก)

- ครู/พี่เลี้ยงเด็ก และเจ้าหน้าที่ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคน มีการตรวจร่างกายประจำปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง

หมายเหตุ : มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๔.๒

๑๔.ยานพาหนะ

- จัดการบริการ การทำความสะอาด ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงคมนาคม

(ตัวอย่าง) กิจกรรมประจำวันของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	
เวลา(โดยประมาณ)	กิจกรรม
๗.๓๐ - ๘.๐๐	คัดกรองครู (๑)
	ทำความสะอาดประจำวันสถานที่ (๙)
๘.๐๐ - ๘.๓๐	รับเด็ก(คัดกรองเด็ก)(๒,๓)+ล้างมือ(๕)+ใส่หน้ากาก (๔)
๘.๓๐ - ๙.๐๐	เคารพธงชาติ-กิจกรรมกลางแจ้ง (๖,๗)
๙.๐๐ - ๙.๑๕	ล้างมือ-เข้าห้องน้ำ (๕)
๙.๑๕ - ๙.๓๐	ดื่มนม+อาหารว่างเช้า (๗)
๙.๓๐ - ๑๐.๓๐	กิจกรรมเสริมประสบการณ์เด็ก (๖,๗,๑๐)
๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕	ล้างมือก่อนรับประทานอาหารกลางวัน (๕)
๑๐.๔๕ - ๑๑.๑๕	รับประทานอาหารกลางวัน (๗)
๑๑.๑๕ - ๑๒.๑๕	อาบน้ำแปรงฟัน+ล้างมือ (๕,๗)
๑๒.๑๕ - ๑๒.๓๐	ดื่มนม (๗)
๑๒.๓๐ - ๑๔.๓๐	นอนกลางวัน (๗)
	ทำความสะอาดสถานที่+ของเล่น (๙)
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕	ดื่มนม (๗)
๑๔.๔๕ - ๑๕.๔๕	อาบน้ำเตรียมตัวกลับบ้าน (๗)
๑๕.๔๕ - ๑๖.๓๐	ส่งเด็กกลับบ้าน (๓)
	ทำความสะอาดของเล่น(๙)ของใช้ (๙,๑๑)
กลับถึงบ้าน	ผู้ปกครองและเด็กควรทำความสะอาดร่างกาย (๑๒)

ขอขอบคุณ

๑. รศ.ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู

อาจารย์ประจำสาขาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๒. ดร.วรรณาท รักสกุลไทย ผู้อำนวยการแผนกอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยา

๓. คู่มือศูนย์เด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลคุณภาพปลอดภัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๔. คำแนะนำในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) สำหรับโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

๕. แนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙)

เมษายน ๒๕๖๓ องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓